

ΑΡΘΡΟ

Του
ΜΑΝΩΛΗ ΓΡΑΦΑΚΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ, ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ, ΑΝΑΠΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Παιδεία: Ανάγκη για αέρα ελευθερίας και όχι άλματα στο παρελθόν

Η επένδυση στη γνώση, τη μάθηση, την καινοτομία σχετίζεται άμεσα με την ευημερία, την παραγωγή πλούτου, την ποιότητα ζωής. Πόσο μάλλον σήμερα, μέσα σε έναν παγκοσμιοποιημένο και άκρως ανταγωνιστικό κόσμο. Σε ανοικτές κοινωνίες και αγορές τα εθνικά σύνορα υποχωρούν. Πληροφορίες, άνθρωποι, προϊόντα, υπηρεσίες, κεφάλαια κινούνται με μεγάλες ταχύτητες. Η δύναμη της τεχνολογίας συνδέει όλο και περισσότερους. Ειδικότερα από χώρο της εκπαίδευσης, πανεπιστήμια από όλο τον κόσμο συμμετέχουν σε έναν άτυπο αγώνα κατάκτησης του μέλλοντος. Φοιτητές και εκπαιδευτικό προσωπικό μετακινούνται διαρκώς, αναζητώντας απαντήσεις στις προκλήσεις του αύριο.

ΣΕ ΟΛΟ τον κόσμο υπάρχουν κρατικά και μη κρατικά πανεπιστήμια. Υπάρχουν δημόσια πανεπιστήμια όπου οι πλούσιοι πληρώνουν διδάκτρα, ιδιωτικά όπου οι φτωχότεροι δεν πληρώνουν, εκμεταλλεύονται τις τεράστιες περιουσίες των ιδρυμάτων αυτών και τις υποτροφίες που παρέχουν. Κρατικά και μη κρατικά πανεπιστήμια συνεργάζονται μεταξύ τους σε κοινά διατμηματικά προγράμματα σπουδών και σε κοινά ερευνητικά προγράμματα. Όλες οι χώρες εκσυγχρονίζουν τις τεχνολογικές τους υποδομές, παρέχουν αυτονομία στα πανεπιστήμιά τους και αυτά λειτουργούν με εξωστρέφεια, δημιουργώντας ξενόγλωσσα τμήματα για να προσελκύσουν τους καλύτερους από όλο τον κόσμο.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ κέντρα συνεργάζονται με πανεπιστήμια και με την αγορά συγκροτώντας συνέργειες, συστάδες (clusters) επιχειρήσεων. Έτσι, τα πανεπιστήμια συνδέονται με την παραγωγή και την πραγματική οικονομία, αποκτούν πόρους, διευρύνουν υποτροφίες και παροχές τους στην εκπαιδευτική κοινότητα, ενώ οι επιχειρήσεις αποκτούν πρόσβαση σε πληροφόρηση, οικονομικά κεφάλαια, καινοτομία, φήμη και διεθνοποίηση. Όλα αυτά αφορούν στον πολιτισμένο κόσμο, εκτός της χώρας μας. Η κυβέρνηση, με την πολιτική της σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, κάνει ένα μεγάλο άλμα προς τα πίσω και πιο συγκεκριμένα στη δεκαετία του ογδόντα: επαναφορά ασύλου, αιώνιων φοιτητών, συνδιοίκηση με τις συγχετικές, κρατικός συγκεντρωτισμός, εξαγγελίες προεκλογικού χαρακτήρα για ίδρυση νέων σχολών, μετατροπή των ΤΕΙ σε ΑΕΙ, κατάργηση των πανελληνίων, χωρίς μελέτη, διάλογο και σχέδιο. Όλα αυτά μακριά από τις ανάγκες της κοινωνίας, μακριά από ό,τι συμβαίνει στον πολιτισμένο κόσμο. Επίσης, στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπάρχει η ίδια εικόνα. Σχολεία υποβαθμισμένα, αποκομμένα από την ευ-

ρωπαϊκή πραγματικότητα. Μη αξιολόγηση εκπαιδευτικών, κατάργηση των πρότυπων σχολείων, κατάργηση εκπαιδευτικών εκδρομών στο εξωτερικό κ.ά.

ΣΕ ΑΥΤΗ την εικόνα της κρατικά καθοδγούμενης εκπαίδευσης (σε όλες τις βαθμίδες) και αποκομμένης από τον έξω κόσμο και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, που οδηγεί σε λιγότερη προσπάθεια, σε ελλείμματα γνώσεων και ανταγωνιστικότητας, εμείς στη Νέα Δημοκρατία απαντάμε με μία λέξη: ελευθερία. Ελευθερία στα σχολεία, μεγαλύτερη αυτονομία του εκπαιδευτικού προσωπικού στη διοίκηση του σχολείου, στη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών δράσεων, ακόμα και μαθημάτων που έχουν περιφερειακό ενδιαφέρον. Ελευθερία στα πανεπιστήμια σε όσο το δυνατόν περισσότερα επίπεδα. Στα όρια αποδοχής φοιτητών, στη δημιουργία πτυχιακών και μεταπτυχιακών τμημάτων, στη δημιουργία ξενόγλωσσων τμημάτων, στους κανονισμούς και τα προγράμματα σπουδών, στον τρόπο λειτουργίας τους ώστε να ξεφεύγουν από το άθλιο σημερινό γραφειοκρατικό σύστημα, στη δυνατότητά τους να συμπράττουν συνεργασίες με επιχειρήσεις και άλλους φορείς, στη δυνατότητα συνεργασιών τους με εκπαιδευτικό προσωπικό. Ελευθερία, ώστε απλά να φτάσουν το επίπεδο των πανεπιστημίων του εξωτερικού, να βγάλουν επιστήμονες, που όμως θα μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ της γραμμής της γνώσης, επεκτείνει τη γραμμή της ευημερίας. Και η χώρα μας έχει όλα τα εχέγγυα για να μετατρέψει την εκπαίδευσή της σε συγκριτικό της πλεονέκτημα: τεράστια πολιτιστική κληρονομιά, ιδανικές κλιματικές συνθήκες, άριστους καθηγητές σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, καθηγητές που διαπρέπουν στα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου. Αυτό που χρειάζεται είναι να ακολουθήσουμε τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, μακριά από εμμονές και ιδεοληψίες. Αυτό που χρειάζεται είναι αέρας ελευθερίας στην εκπαίδευση, ξερίζωμα του κρατισμού από σχολεία και πανεπιστήμια, εξωστρέφεια.

ΕΚΤΟΣ από τα πολλά πλεονεκτήματα, η χώρα μας αυτή την περίοδο έχει και ένα ακόμα μειονέκτημα: τη σημερινή κυβέρνηση, με τις ιδεολογικές εμμονές της με τον κρατισμό. Το μέλλον, όμως, δεν μας περιμένει. Οι υπόλοιπες χώρες προχωρούν και χωρίς εμάς. Είναι στο χέρι μας να κάνουμε ένα ποιοτικό βήμα στο μέλλον, αντί άλματα στο παρελθόν. Είναι στο χέρι μας να ελευθερώσουμε το αλυσοδεμένο με τον κρατισμό εκπαιδευτικό μας σύστημα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.